

Istungidokument

A9-0209/2020

3.11.2020

RAPORT

Kestlikuma ühtse turu suunas äriettevõtete ja tarbijate jaoks
(2020/2021(INI))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: David Cormand

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	15
KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS.....	19
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	27
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	28

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Kestlikuma ühtse turu suunas äriettevõtete ja tarbijate jaoks (2020/2021(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
- võttes arvesse ELi toimimise lepingu artikleid 169, 191, 192 ja 193,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/771 kaupade müügilepingute teatavate aspektide kohta³,
- võttes arvesse 7. juuni 2018. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse ühtse turu, ettevõtete, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime ja Euroopa statistika programm (COM(2018)0441),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta⁴,
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),
- võttes arvesse komisjoni 19. veebruari 2020. aasta teatist „Euroopa andmestrateegia“ (COM(2020)0066),
- võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2020. aasta teatist „Uus ringmajanduse tegevuskava „Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel““ (COM(2020)0098),
- võttes arvesse oma 4. juuli 2017. aasta resolutsiooni toodete kasutusea pikendamise ning sellega tarbijatele ja ettevõtetele kaasnevate eeliste kohta⁵,
- võttes arvesse oma 13. septembri 2018. aasta resolutsiooni ringmajanduse paketi rakendamise ning kemikaale, tooteid ja jäätmeid käsitlevate õigusaktide vahelise seose

¹ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

² ELT L 304, 22.11.2011, lk 64.

³ ELT L 136, 22.5.2019, lk 28.

⁴ ELT L 169, 25.6.2019, lk 1.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0287.

tugevdamise kohta⁶,

- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa roheline kokkuleppe kohta⁷,
 - võttes arvesse komisjoni 2018. aasta oktoobri väljaannet „Behavioural Study on Consumers' Engagement in the Circular Economy“ (tarbijate ringmajandusse kaasatust käsitlev käitumisuuring),
 - võttes arvesse Teadusuuringute Ühiskeskuse 2019. aasta aruannet „Analysis and development of a scoring system for repair and upgrade of products“ (toodete parandamist ja ajakohastamist hindava punktisüsteemi analüüs ja areng),
 - võttes arvesse Euroopa Keskkonnaameti (EEA) 4. detsembri 2019. aasta aruannet Euroopa keskkonna ning selle seisundi ja väljavaadete kohta 2020. aastal,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni palvel 2020. aasta märtsis avaldatud uuringut „Promoting product longevity“ (toote pika kasutusea toetamine),
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni palvel 2020. aasta aprillis avaldatud analüüsi „Sustainable Consumption and Consumer Protection Legislation“ (säästev tarbimine ja tarbijakaitse õigusaktid),
 - võttes arvesse Euroopa Tarbijaliitude Ameti (BEUC) 18. augusti 2015. aasta aruannet "Durable goods: More sustainable products, better consumer rights – Consumer expectations from the EU's resource efficiency and circular economy agenda“ (Kestvuskaubad: Jätkusuutlikumad tooted, paremad tarbijaõigused – tarbijate ootused ELi ressursitõhususe ja ringmajanduse tegevuskava suhtes),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamust,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A9-0209/2020),
- A. arvestades, et loodusvarade vähenemise ja jäätmete leviku tõttu on ülioluline luua planeedi taluvuspiiridele vastavad kestlikud tootmis- ja tarbimisviisid, seades prioriteediks ressursside tõhusama ja säästvama kasutamise;
- B. arvestades, et COVID-19 pandeemia põhjustatud kriis on näidanud vajadust luua uusi ja vastupidavamaid ärimudeleid ning toetada Euroopa ettevõtjaid, eelkõige väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd), mikroettevõtjaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid;
- C. arvestades, et kestlik ühtne turg peab kajastama parlamendi nõudmist⁸ võtta vastu ulatuslik Euroopa roheline kokkulepe; arvestades, et seetõttu on oluline töötada välja teadusuuringutel põhinev strateegia, et suurendada toodete vastupidavust,

⁶ ELT C 433, 23.12.2019, lk 46.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0005.

⁸ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0005.

korduvkasutatavust, ajakohastatavust ja parandatavust; arvestades, et see strateegia peaks looma Euroopa ettevõtjatele töökohti, majanduskasvu ja innovatsioonivõimalusi, toetama nende ülemaailmset konkurentsivõimet ja tagama kõrgetasemelise tarbijakaitse;

- D. arvestades, et ühine ja kõikehõlmav strateegia ei tähenda kõigile ühtmoodi sobivat lähenemisviisi; arvestades, et asjakohasem oleks diferentseeritud lähenemisviis, mis põhineks iga tootekategooria ja sektori eripäral ning turu ja tehnoloogia arengul; arvestades, et hästi toimiva kestliku ühtse turu saavutamiseks on vaja tulemuslikult rakendada ja jõustada kehtivaid eeskirju;
- E. arvestades, et kliimaneutraalsusele ja ringmajandusele üleminekuks on oluline mobiliseerida piisavad rahalised vahendid selliste rahastamisprogrammide kaudu nagu ühtse turu programm, et rahastada teadus- ja arendustegevust kestlike toodete valdkonnas ning ettevõtjatele ja tarbijatele suunatud teadlikkuse tõstmise kampaaniaid;
- F. arvestades, et tarbijad on valmis liikuma ringmajanduse poole ja ostavad kolm korda suurema tõenäosusega toodet, kui see on komisjoni 2018. aasta käitumisuuringu kohaselt märgistatud vastupidavama ja parandatava tootena, kuid endiselt esineb takistusi, sealhulgas teabe asümmeetriat; arvestades, et tarbijate teadlikkuse ja ettevõtjate ausa konkurentsi huvides on vaja selget, usaldusväärset ja läbipaistvat teavet toote omaduste, sealhulgas hinnangulise eluea ja parandatavuse kohta; arvestades, et olemasolevat teavet tuleb seetõttu parandada, vältides samas teabe üleküllust;
- G. arvestades, et toote kasutusiga ja vananemine on tingitud mitmesugustest loomulikest või kunstlikest teguritest, milleks on koostis, funktsionaalsus, parandamiskulud ja kasutamine; arvestades, et toote hinnangulist kasutusiga tuleb mõõta objektiivsete testide ja kriteeriumide alusel, mis kajastavad tegelikke kasutustingimusi, ning see tuleb kindlaks määrata enne toote turule laskmist;
- H. arvestades, et direktiiv (EL) 2019/771 tuleb 2024. aastaks läbi vaadata; arvestades, et läbivaatamise ettevalmistamisel tuleks hinnata mitut meetet, mille eesmärk on luua õiged tingimused toodete vastupidavuse suurendamiseks ja kõrgetasemelise tarbijakaitse ning konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna tagamiseks; arvestades, et kaheaastane seaduslik garantiiaeg ei pruugi sobida kõigile tootekategooriatele, mille hinnanguline kasutusiga on pikem;
- I. arvestades, et ühes varasemas resolutsioonis⁹ nõudis Euroopa Parlament meetmeid kaupade ja tarkvara kavandatud aegumise probleemi lahendamiseks, sealhulgas ühtse määratluse väljatöötamist testimiseks ja probleemsete tavade tuvastamiseks; arvestades, et on vaja välja töötada ühtse turu ühine strateegia ning tagada õiguskindlus ja usaldus nii ettevõtjate kui ka tarbijate jaoks;
- J. arvestades, et tarkvara kasutusiga on elektrooniliste seadmete tööea jaoks määrava tähtsusega; arvestades, et kuna tarkvara aegub järjest kiiremini, peavad elektroonikaseadmed olema kohandatavad, et turul konkurentsivõimeliseks jääda¹⁰;
- K. arvestades, et 79 % Euroopa kodanikest arvab, et tootjatelt tuleks nõuda, et nad muudaksid digiseadmete parandamise või nende üksikute osade asendamise

⁹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0287.

¹⁰ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0287, põhjendus S.

- lihtsamaks¹¹; arvestades, et kvaliteetsed tooted suurendavad Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet;
- L. arvestades, et 2015. aasta detsembris¹² läbi viidud uuring näitas, et 59 % tarbijatest ei teadnud, et seadusjärgne garantiiperiood ELis kestab vähemalt kaks aastat; arvestades, et tarbijate teadlikkust kehtivatest laialdastest õigustest seadusest tuleneva garantii osas võiks parandada ning et selliselt toimides võidakse kaasa aidata kaupade kestlikumale kasutamisele;
- M. arvestades, et e-kaubanduse kasv on kaasa toonud vajaduse tõhusama kontrolli järele seoses kolmandatest riikidest pärinevate kaupade ja teenuste vastavusega ELi keskkonna- ja tarbijakaitsestandarditele;
- N. arvestades, et kestlik ühtne turg eeldab tulemuslikku turujärelevalvet, et tagada nende eeskirjade nõuetekohane jõustamine, milles turujärelevalve- ja tolliasutustel on keskne roll;
- O. arvestades, et parandamise ja korduskasutuse edendamine ning usalduse suurendamine kasutatud kaupade turu suhtes võib anda majanduslikke, sotsiaalseid ja tööhõivevõimalusi ning teatud juhtudel suurendada tööstuse konkurentsivõimet; arvestades, et teatavatel juhtudel ei saa tarbijad lasta parandustöid teha, näiteks puudub juurdepääs varuosadele, puudub standardimine ja koostalitlusvõime ning parandusteenused ei ole kättesaadavad; arvestades, et sellel on negatiivne mõju remondisektorile;
- P. arvestades, et Eurobaromeetri andmetel¹³ eelistaks 77 % ELi kodanikest pigem oma seadmeid remontida kui neid asendada; arvestades, et remondiettevõtted võiksid Euroopas olla kohalike töökohtade ja spetsiifilise oskusteabe allikaks;
- Q. arvestades, et nende tooteliikide kasutusea pikendamist, mille keskkonnatõhusus on oluliselt paranemas, tuleks tasakaalustada selliste täiustatud toodete kasutuselevõttuga ning seetõttu ei tohiks see põhjustada viivitusi uuendusliku tehnoloogia kasutuselevõtmisel, mis võiks anda märkimisväärset keskkonnakasu;
- R. arvestades, et jätkuv digiteerimine pakub ühiskonnale uusi teabejagamiskanaleid ning aitab luua vastutusel, läbipaistvusel, teabe jagamisel ja ressursside tõhusamal kasutamisel põhinevat kestlikku turgu;
- S. arvestades, et digiplatvormid võiksid veelgi paremini täita oma ülesannet anda tarbijatele pakutavate toodete ja teenuste kohta usaldusväärset teavet;
- T. arvestades, et digitaalsektor aitab kaasa innovatsioonile ja kestliku majanduse edendamisele; arvestades, et tuleks jälgida, kuidas selle taristu energia- ja ressursitarbimine mõjutab keskkonda; arvestades, et säästvam pakendamine ja kättetoimetamine on ringmajanduse loomisel otsustavalt tähtis;
- U. arvestades, et keskkonnahoidlik ja kestlik riigihange on strateegiline vahend, mis koos muude oluliste poliitikavaldkondadega võimaldab toetada Euroopa tööstuslikku

¹¹ Eurobaromeetri 2019. aasta detsembri eriuuring nr 503 „Attitudes towards the impact of digitalisation on daily life“ (Hoiakud seoses digiülemineku mõjuga igapäevaelule).

¹² Komisjoni nimel 2015. aasta detsembris tehtud uuring „Consumer market study on the functioning of legal and commercial guarantees for consumers in the EU“ (Tarbijaturu uuring ELi tarbijatele pakutavate õiguslike ja kaubanduslike tagatiste toimimise kohta).

¹³ Eurobaromeetri 2014. aasta juuni kiiruuring nr 388 „Eurooplaste suhtumine jäätmekäitlusse ja ressurssitõhususse“.

- üleminekut ning tugevdada selle vastupanuvõimet ja avatud strateegilist autonoomiat; arvestades, et säästvate hangete strateegiline kasutamine võib tuua kasu nii ettevõtjatele kui ka tarbijatele, suurendades nõudlust säästvate kaupade järele ja nende pakkumist ning muutes need tooted tarbijate jaoks kulutõhusaks ja huvipakkuvaks;
- V. arvestades, et tuleb võidelda eksitavate keskkonnaalaste väidete ja nn rohepesu vastu, kasutades tulemuslikke meetodeid, mis käsitlevad muu hulgas selliste väidete põhjendamist;
- W. arvestades, et reklaam mõjutab tarbimise taset ja tarbimisviise; arvestades, et reklaam võiks aidata ettevõtjatel ja tarbijatel teha teadlikke kestlikke valikuid;
1. väljendab heameelt selle üle, et komisjon esitas 2020. aasta märtsis oma ringmajanduse edendamise tegevuskava ja väljendas valmisolekut arendada kestlikumaid tooteid, mida oleks lihtsam parandada, korduskasutada ja ringlusse võtta, samal ajal toetades tarbijat sellel üleminekul;
 2. rõhutab, et kestliku ühtse turu strateegia peaks kindlasti õiglaselt, tasakaalustatult ja proportsionaalselt ühendama kestlikkuse, tarbijakaitse ja väga konkurentsivõimelise sotsiaalse turumajanduse põhimõtted; rõhutab, et kõik võimalikud reguleerivad meetmed peaksid lähtuma nendest põhimõtetest ning olema keskkonnasäästlikud ja kasulikud nii ettevõtjatele kui ka tarbijatele, et nad siseturu roheülemineku omaks võtaksid; rõhutab, et reguleerivad meetmed peaksid andma Euroopa ettevõtjatele konkurentsieeliseid, ei tohiks neile tekitada ebaproportsionaalset finantskoormust ning peaksid ergutama innovatsiooni, julgustama investeerima säästvasse tehnoloogiasse ning tugevdama Euroopa konkurentsivõimet ja lõppkokkuvõttes tarbijakaitset; juhib tähelepanu sellele, et kõigi kavandatavate reguleerivate meetmete kohta tuleks koostada mõjuhinnang ning alati tuleks arvesse võtta turu arengut ja tarbijate vajadusi;
 3. kutsub komisjoni üles ilmutama asjakohaste ettepanekute kavandamisel, vastuvõtmisel ja rakendamisel tugevat poliitilist ambitsiooni, näiteks seoses tarbija mõjuvõimu suurendamisega roheüleminekul ja säästva tootepoliitika algatusega, mis peaks olema täielikult kooskõlas ELi kliima- ja muude keskkonnanäesmärkidega, et parandada väärtusahelate ringlust, ressursitõhusust ja teisese tooraine kasutuselevõttu, minimeerida jäätmeteket ja saavutada mürgivaba ringmajandus; rõhutab, kui oluline on kehtivate kohustuste ja standardite õigeaegne rakendamine ja järgimine; nõuab tungivalt, et komisjon seda enam edasi ei lükkaks;
 4. rõhutab, et hästi toimiv ühtne turg on võimas vahend ELi keskkonnahoidlikuks ja digitaalseks üleminekuks, võttes arvesse ka selle rolli globaliseerunud majanduses; rõhutab, et ühtse turu väljakujundamine ja süvendamine, sealhulgas kehtivate õigusaktide tõhusa jõustamise ning allesjäänud põhjendamatute ja ebaproportsionaalsete tõkete kõrvaldamise kaudu, on ELis säästvama tootmise ja tarbimise saavutamise eeltingimus; nõuab siseturu läbipaistvat juhtimist koos parema ja tulemuslikuma järelevalvega; on veendunud, et kestlikuma ühtse turu õigusraamistik peaks edendama innovatsiooni ja säästva tehnoloogia arendamist, stimuleerima ettevõtteid minema üle kestlikumatele ärimudelitele ja aitama seeläbi kaasa majanduse kestlikumale taastumisele;
 5. juhib tähelepanu sellele, et säästev tarbimine käib käsikäes säästva tootmisega ning et ettevõtjaid tuleks ergutada mõtlema toodete ja teenuste vastupidavusele alates nende väljatöötamise etapist ning siseturule laskmisel või seal pakkumisel, et tagada tarbijatele

ohutu, kestlik, kulutõhus ja meeldiv valik; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekuid meetmete kohta, mis eristavad tootekategooriaid ja olulise keskkonnamõjuga sektoreid ning suurendavad toodete vastupidavust, sealhulgas nende hinnangulist kasutusiga, korduskasutatavust, ajakohastatavust, parandatavust ja ringlussevõetavust;

Tarbijate õigused ja võitlus toodete kavandatud iganemise vastu

6. palub komisjonil koostada asjaomaste sidusrühmadega konsulteerides ulatuslik strateegia meetmetega, mis eristavad tootekategooriaid ning võtavad arvesse turu ja tehnoloogia arengut, et toetada ettevõtjaid ja tarbijaid ning kujundada säästvaid tootmis- ja tarbimisharjumusi; märgib, et see strateegia peaks hõlmama meetmeid, mille eesmärk on:
 - a. täpsustada, milline lepingueelne teave tuleb esitada toote hinnangulise kasutusaja (väljendatakse aastates ja/või kasutustsüklites ning määratakse kindlaks enne toote turulelaskmist objektiivse ja standarditud metoodika abil, mis põhineb muu hulgas tegelikul kasutamisel, kasutustihedusel ja looduslike tegurite erinevustel) ja parandatavuse kohta, pidades silmas, et see teave tuleks esitada selgelt ja arusaadavalt, et mitte tarbijat segadusse ajada ega teabega üle koormata, ning kooskõlas direktiividega 2011/83/EL ja 2005/29/EÜ teha sellest toote peamine omadus;
 - b. julgustada arendama ja ühtlustama vabatahtlikku märgistamist, kaasates kõik sidusrühmad ning tuginedes teadusuuringutel põhinevatele läbipaistvatele standarditele ja mõjuhinnangutele, mis tõendavad asjakohasust, proportsionaalsust ja tõhusust negatiivse keskkonnamõju vähendamisel ja tarbijate kaitsmisel; leiab, et selline märgistus võiks eelkõige sisaldada teavet vastupidavuse ja parandatavuse kohta, näiteks parandamishinnangut, mida võiks olla keskkonnatoime indeksi kujul, võttes kogu toote olelusringi jooksul vastavalt tootekategooriale arvesse mitmeid kriteeriume; on seisukohal, et see peaks andma tarbijale ostuhetkel kohe nähtavat, selget ja kergesti mõistetavat teavet;
 - c. tugevdada ELi ökomärgise rolli, et suurendada tööstuslikku kasutuselevõttu ja tarbijate teadlikkust,
 - d. hinnata kulu-/keskkonnatõhususe analüüsi alusel, millised kaubakategooriad sobivad kõige paremini kasutusarvestiga varustamiseks, et parandada tarbijate teavitamist ja tootehooldust, soodustada toodete pikaajalist kasutamist lihtsustatud korduskasutamise kaudu ning edendada korduskasutust ja kasutatud toodetel põhinevaid ärimudeleid;
 - e. hinnata direktiivi (EL) 2019/771 läbivaatamise ettevalmistamise käigus, kuidas viia õiguslike garantiide kestus paremini kooskõlla tootekategooria hinnangulise elueaga ning kuidas mittevastavusega seotud ümberpööratud tõendamiskohustuse pikendamine suurendaks tarbijate ja ettevõtjate võimalusi teha kestlikke valikuid; nõuab, et mõjuhinnangus kaalutaks selliste võimalike pikenduste mõju hindadele, toodete eeldatavale elueale, müügiгарантиisüsteemidele ja sõltumatutele remonditeenustele;
 - f. uurida direktiivi (EL) 2019/771 läbivaatamiseks valmistumisel, kas on võimalik tugevdada müüjate positsiooni tootjate suhtes, võttes õigusliku garantiikorra raames kasutusele ühise tootja ja müüja vastutuse mehhanismi;

- g. võidelda kavandatud vananemise vastu, kaaludes direktiivi 2005/29/EÜ I lisas esitatud loetellu selliste tavade lisamist, mille ainus eesmärk on lühendada toote kasutusiga, et suurendada selle asendamismäära ja põhjendamatult piirata toodete, sealhulgas tarkvara parandatavust; rõhutab, et need tavad tuleks selgelt määratleda objektiivse ja ühise määratluse alusel, võttes arvesse kõigi sidusrühmade, näiteks teadusasutuste ning tarbija-, äri- ja keskkonnaorganisatsioonide hinnangut;
7. rõhutab, et digielementidega tooted vajavad erilist tähelepanu ning et direktiivi (EL) 2019/771 läbivaatamisel, mis tuleb läbi viia 2024. aastaks, tuleks arvesse võtta järgmisi elemente:
- parandusi, st turvalisuse ja vastavuse uuendusi, tuleb teha kogu seadme hinnangulise kasutusaja jooksul vastavalt tootekategoriale;
 - parandusi tuleks hoida lahus arendusuuendustest, mis peavad olema tagasipööratavad, ning ajakohastamine ei tohi kunagi vähendada kaupade toimivust ega reageerimisvõimet;
 - müüja peab ostuhetkel tarbijat teavitama ajavahemikust, mille jooksul võib eeldada kaupade ostmisel saadud tarkvara ajakohastamist, viisil, mis on kooskõlas innovatsiooni ja võimalike tulevaste turusuundumustega, samuti nende eripärast ja mõjust seadme toimivusele, et tagada kaupade vastavuse ja turvalisuse säilimine;
8. rõhutab, et nii ettevõtjad kui ka tarbijad vajavad lihtsaid, tõhusaid ja jõustatavaid õiguskaitsevahendeid; tuletab meelde, et kõikjal ELis tuleks tarbijaid nende õigustest ja õiguskaitsevahenditest teavitada; nõuab, et mitmeaastase finantsraamistiku ühtse turu programmi raames rahastataks meetmeid tabelünga kõrvaldamiseks ning tarbijate, ettevõtjate ja keskkonnaühenduste toetamiseks nende algatustes; leiab, et liikmesriigid peaksid korraldama teavituskampaaniaid, et suurendada tarbijakaitset ja usaldust, eriti haavatavate rühmade seas, ning kutsub komisjoni üles andma ühtse digivärava kaudu tarbijatele asjakohast teavet nende õiguste kohta; rõhutab, et VKEd, mikroettevõtjad ja füüsilisest isikust ettevõtjad vajavad konkreetset toetust, sealhulgas rahalist toetust, et mõista ja täita oma õiguslikke kohustusi tarbijakaitse valdkonnas;
9. märgib, et paljud ühtsele turule lastud tooted, eelkõige internetipõhistes kauplemiskohtades müüdadavad ja väljastpoolt ELi imporditud tooted, ei vasta tooteohutust ja säästlikkusnõudeid käsitlevatele ELi õigusaktidele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiiresti tegutsema selle nimel, et tagada ELi ettevõtjatele rahvusvaheliste konkurentidega võrdsed võimalused ning tarbijatele ohutud ja kestlikud tooted, kehtestades kogu ELis nii traditsioonilistele kui ka internetiettevõtetele parema turujärelevalve ja samaväärsed tollikontrolli standardid; tuletab meelde, et selle ülesande täitmiseks tuleb turujärelevalveasutustele kooskõlas määrusega (EL) 2019/1020 anda piisavad rahalised, tehnilised, teabe- ja inimressursid, ning kutsub liikmesriike üles neid vajadusi täitma ja palub komisjonil tagada määruse nõuetekohane rakendamine; rõhutab, et RAPEXi süsteemi ning internetipõhiste kauplemiskohtade ja -platvormide koostoimet tuleks märkimisväärselt parandada;

Parandamisstrateegia

10. nõuab, et järgmine teave varuosade kättesaadavuse, tarkvarauuenduste ja toote parandatavuse kohta tehtaks ostmise ajal selgelt ja loetavalt kättesaadavaks: eeldatav saadavusaeg alates ostukuupäevast, varuosade keskmine hind ostuhetkel, soovituslikud ligikaudsed tarne- ja remondiajad ning asjakohane teave remondi- ja hooldusteenuste kohta; nõuab lisaks, et see teave esitataks tootedokumentides koos kokkuvõttega kõige sagedasematest riketest ja nende parandamise viisidest;
11. palub komisjonil kehtestada tarbijate õigus parandamisele, et muuta parandamine süstemaatiliseks, kulutõhusaks ja huvipakkuvaks, võttes arvesse tootekategooriate eripära, nagu ökodisaini direktiivi alusel on juba toimitud mitme kodumasina suhtes:
 - a. andes remonditööstuse osalistele, sealhulgas sõltumatutele remonditöökodadele, samuti tarbijatele tasuta juurdepääsu vajalikule remondi- ja hooldusteabele, sealhulgas teabele remondi- ja hooldustööde tegemiseks vajalike diagnostikavahendite, varuosade, tarkvara ja uuenduste kohta, pidades samas silmas tarbijaohutuse nõudeid, ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2016/943 kohaldamist,
 - b. julgustades koostalitlust ja innovatsiooni toetavat varuosade standardimise protsessi, pidades samas kinni tooteohutuse nõuetest;
 - c. kehtestades kohustusliku miinimumperioodi varuosade tarnimiseks, mis kajastab toote hinnangulist kasutusiga pärast lõppseadme turule laskmist, samuti mõistlikud maksimaalsed tarneajad vastavalt tootekategooriale, kooskõlas 1. oktoobril 2019 vastu võetud ökodisaini rakendusmäärustega, mida tuleks laiendada suuremale tootevalikule,
 - d. tagades, et varuosa hind on kogu toote hinna suhtes mõistlik ja seega kulutõhus ning et sõltumatutel ja volitatud remonditöökodadel ja tarbijatel on võimalik vajalikke varuosi hankida ilma ebaõiglase takistusteta;
 - e. soodustades pigem parandamist kui asendamist, pikendades selle võimaluse valinud tarbijate garantiisid või nullides garantiiperioodid direktiivi (EL) 2019/711 läbivaatamiseks valmistumisel ja võttes arvesse kulutõhususe analüüsi nii tarbijate kui ka ettevõtjate jaoks, ning tagades, et müüjad teavitavad tarbijaid alati parandamise võimalusest ja sellega seotud garantiioigustest;
 - f. hinnates direktiivi (EL) 2019/771 läbivaatamise ettevalmistamisel, kuidas saaks parandamist hõlbustada, kehtestades ELi tasandil seadusliku tagatise osadele, mille kutseline parandaja asendab, kui kaubal ei ole enam seaduslikku või müügigarantiid,
 - g. innustades liikmesriike looma parandamist soodustavaid stiimuleid, nagu „käsitöölise preemia“, ja seda eelkõige pärast seadusest tuleneva garantii lõppemist, tarbijatele, kes lasevad teatud parandustöid teha volitatud ja sõltumatutel remonditöökodadel;

Üldine strateegia taaskasutuskultuuri toetamiseks

12. tunneb heameelt selle üle, et komisjon kaalub siduvaid meetmeid, et ära hoida müümata jäänud, kuid rikkumata ja töökorras kaupade hävitamine, et neid saaks selle asemel korduskasutada, ning korduskasutamise kvantifitseeritud sihtarvude kehtestamist, sealhulgas jäätmete raamdirektiivi ning pakendite ja pakendijäätmete direktiiviga kooskõlas olevate tagatisrahasüsteemide kasutuselevõtmise teel; rõhutab, et uutele kestlikele ärimudelitele tuleks anda eelisjuurdepääs jäätmeladudele, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles veelgi stimuleerima säästvat jäätmekäitlust; rõhutab, et vaja on strateegiat, millega hinnata ja käsitleda parandamise, edasimüügi, korduskasutamise ja annetamise õiguslikke takistusi, et tagada ressurside tõhusam ja säästvam kasutamine, ning tugevdada teise tooraine siseturgu, ilma et see piiraks jäätmesaadetisi käsitleva määruse (EÜ) nr 1013/2006 sätete kohaldamist, sealhulgas suurema standardimise kaudu;
13. rõhutab, kui tähtis on hoogustada ringmajanduse ärimudeleid, sest sellega vähendatakse toodete hävitamist ning edendatakse nende parandamist ja korduskasutamist; kutsub komisjoni üles ergutama selliste mudelite kasutamist, säilitades samas nende kulutõhususe ja atraktiivsuse ning tagades kõrgetasemelise tarbijakaitse, ning ergutama liikmesriike suurendama teadlikkust nendest mudelitest nii tarbijatele kui ka ettevõtjatele suunatud koolituskampaaniate ja koolituste kaudu; rõhutab teadus- ja arendustegevusse investeerimise tähtsust selles valdkonnas;
14. juhib tähelepanu ettevõtjate tavadele, mille eesmärk on parandamist takistada ning mis piiravad õigust parandamisele ja mõjutavad tarbijate parandamisvõimalusi; nõuab tasakaalustatud lähenemisviisi kasutuselevõttu, mis ühelt poolt kaitseks intellektuaalomandiõiguste jõustamist ja teiselt poolt tagaks tõhusalt toimiva tugisüsteemi sõltumatutele remonditöökodadele, et toetada tarbijavalikut ja saavutada üldine kestlik ühtne turg;
15. toonitab vajadust luua tarbijatele stiimuleid kasutatud kaupade ostmiseks; rõhutab, et garantii üleandmine veel kehtiva garantiiga kauba edasimüümisel suurendaks tarbija usaldust selle turu suhtes; kutsub sellega seoses komisjoni üles uurima, mil määral saaks esmaostja garantii edasimüügi korral hilisematele ostjatele üle kanda, eriti seoses digitaalse tootepassiga; nõuab lisaks, et direktiivi läbivaatamisel hinnataks vajadust vaadata läbi direktiivis (EL) 2019/771 sätestatud õigusliku garantii korra alusel kasutatud toodete suhtes kohaldatav erandiklausel, lisaks mõjuhinnangule, mis käsitleb võimalikku mõju kasutatud ja korduskasutamisel põhinevatele ärimudelitele;
16. nõuab taastatud ja renoveeritud kaupade selget määratlemist ning laiendatud müügigarantiide vabatahtliku süsteemi laiemat kasutuselevõttu selliste kaupade suhtes, et täiendada esialgseid õiguslikke tagatisi ja vältida tarbijate kokkupuutumist kuritarvitustega;
17. rõhutab teenustesektori rolli parandamisvõimaluste ja muude uute ärimudelite kättesaadavuse suurendamisel; tervitab eelkõige selliste ärimudelite kujunemist, mis eraldavad tarbimise materiaalsest omandist ja müüvad toote funktsiooni, ning nõuab samas, et põhjalikult hinnataks funktsionaalse majanduse mõju ja selle võimalikke tagasilööke, sealhulgas nii keskkonnale kui ka tarbijale ja tema finantshuvidele; rõhutab, et internetipõhiste teenuste arendamine, uued turustusvormid (üürimine, liisimine, toode kui teenus jne) ja remonditöökodade olemasolu võivad aidata pikendada toote eluiga ning suurendada tarbijate teadlikkust ja usaldust selliste toodete vastu;

kutsub komisjoni üles edendama nende uute ärimudelite arendamist sihtotstarbelise rahalise toetuse kaudu ühtse turu programmi ja muude asjaomaste mitmeaastase finantsraamistiku programmide raames;

18. kutsub välja töötama riiklikke kampaaniaid ja asjakohaseid mehhanisme, et julgustada tarbijaid kasutatud kaupade parandamise ja kasutamise teel toodete kasutamisega pikendada ning suurendada teadlikkust kestliku innovatiivse tehnoloogia lisaväärtusest; palub, et komisjon ja riikide ametiasutused abistaksid ja toetaksid riikliku ja kohaliku tasandi pädevaid asutusi ning ettevõtteid ja ühendusi selliste teavituskampaaniate läbiviimisel nii tehniliselt kui ka rahaliselt mitmeaastase finantsraamistiku ühtse turu programmi raames;
19. kutsub kõiki äriühinguid ja organisatsioone üles registreeruma ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS), et suurendada oma keskkonnategevuse tulemuslikkust; ootab huviga muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi eelseisvat läbivaatamist, mis peaks äriühingute keskkonnatoimet käsitleva teabe kättesaadavust märgatavalt parandama;

Digitaalne tegevuskava kestliku turu huvides

20. tervitab teadaannet Euroopa ühise andmeruumi loomise kohta arukate ringmajanduse rakenduste jaoks ja komisjoni eesmärki töötada välja digitaalne tootepass, et parandada jälgitavust ja juurdepääsu teabele toote tootmistingimuste, vastupidavuse, koostise, korduskasutamise, parandamise ja demonteerimisvõimaluste kohta ning käitlemise kohta olelusringi lõpul, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ja ettevõtjate kulusid ning pöörates erilist tähelepanu VKEde, mikroettevõtjate ja füüsilisest isikust ettevõtjate vajadustele; palub, et nende vahendite väljatöötamisel tehtaks tihedat koostööd tööstuse ja sidusrühmadega;
21. võtab teadmiseks digitehnoloogia panuse innovatsiooni ja valdavalt ringlusel põhineva majanduse saavutamisse; palub komisjonil koostada standardid ja protokollid, et kindlustada juurdepääs koostalitlusvõimelistele andmetele ja neid kasutada, selleks et tagada tõhus andmevahetus ettevõtjate, investorite ja ametiasutuste vahel ja teha kättesaadavaks uued andmetest lähtuvad ringlusel põhinevad ärivõimalused; palub komisjonil ja liikmesriikidel suurendada kestliku tehnoloogiaga seotud teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamist uues mitmeaastase finantsraamistikus;
22. märgib, et digitaalsektor ja veebitarbimine avaldab keskkonnale olulist mõju nii kaupade tootmisel kui ka teenuste osutamisel, ning nõuab, et komisjon hindaks, kuidas Euroopa kestliku digitaalsuse indeks, mis põhineb toodete olelusringi analüüsil, aitaks suurendada digitehnoloogia kestlikku tootmist ja tarbimist; juhib tähelepanu sellele, et sellise keskkonnamõju vähendamise tavad, nagu pakendite vähendamine ja säästvamate pakendite väljatöötamine, peaksid olema kestliku ühtse turu strateegia osa;
23. märgib, et tuleks suurendada teadlikkust tarbetute andmete, näiteks kasutamata rakenduste, failide, videote, fotode ja rämpsposti võimalikust ökoloogilisest jalajäljest; kutsub komisjoni üles hindama digitaalsete tavade ja taristu mõju nende CO₂- ja keskkonnajalajälje seisukohast, samuti nende mõju tarbijatavadele, ning kaaluma asjakohaseid meetmeid selle vähendamiseks;
24. nõuab, et komisjon võtaks arvesse Euroopa Parlamendi otsuseid ühtse laadimissüsteemi loomise kohta, et vähendada tootmist ja elektroonikaromusid;

Ametiasutuste hoiak peab muutuma

25. on seisukohal, et avalik hange tuleks kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega seada ELi majanduse elavdamise kavas kesksele kohale, toetades erasektori innovatsioonipüüdlusi ja avalike hangete digiteerimist ning luues õiged stiimulid säästva tootmise ja tarbimise edendamiseks; nõuab, et esmatähtsaks peetaks väiksema ökoloogilise jalajäljega keskkonnasõbralike kaupade ja teenuste nõudluse stimuleerimist ning sotsiaalsete ja keskkonnakriteeriumide edendamist;
26. rõhutab vajadust tagada säästvale ja kliimanetraalsele majandusele üleminekul keskkonna, sotsiaalvaldkonna ja innovatsiooniga seotud avalike hangete kasutuselevõtt ning neile kestlikkuse kriteeriumide ja eesmärkide kehtestamine; tuletab sellega seoses meelde komisjoni lubadust tegevsusse asuda, võttes sektoripõhiseid meetmeid ja avaldades keskkonnahoidliku avaliku hanke suunised, samas säilitades kehtiva avaliku hanke õigusraamistiku, ning kutsub komisjoni üles julgelt tegutsema, muutes avaliku hanke kestlikkuse kriteeriumid vaikevalikuks; rõhutab, kui oluline on toetada kasutatud, korduskasutatud, ringlussevõetud ja uuendatud tooteid ning vähese energiatarbimisega tarkvaraprogramme, seades avalikele hangetele vastavad eesmärgid; rõhutab avalike hangete kestlikkuse läbivaatamise vahendi võimalikku kasu, et tagada nende vastavus ELi kliimakohustustele ja võidelda nn rohepesu vastu;
27. rõhutab keskkonnahoidlike ja sotsiaalsete hangete võimalikku rolli tarneahelate lühendamisel, sõltuvuse vähendamisel kolmandatest riikidest ja kestlikkuse edendamisel sellistes olulistest sektorites nagu ravimite, energia ja toidu tootmine; nõuab, et kolmandate riikidega korraldatavate avalike hangete puhul tagataks tõhus vastastikkus ning et tagataks VKEde ja sotsiaalsete ettevõtete piisav juurdepääs, võttes muu hulgas kasutusele pakkumuste hindamise eeliskriteeriumid;
28. kutsub liikmesriike üles kasutama olemasolevaid ELi kavaseid kestlike hangete korraldamiseks ning palub sellega seoses komisjonil parandada oma suuniseid ja anda eeskujuga, avaldades oma hangete keskkonnamõjuga seotud eesmärgid ja statistika; nõuab ühtlasi, et ELi institutsioonidele ja liikmesriikidele kehtestataks kestlike avalike hangete aruandluskohustus, tekitamata põhjendamatu halduskoormust ja austades subsidiaarsuse põhimõtet;

Vastutustundlik turundus ja reklaam

29. juhib tähelepanu sellele, et nii internetis kui ka väljaspool seda puutuvad tarbijad kokku eksitavate väidetega toodete ja teenuste keskkonnaomaduste kohta; soovib seetõttu, et enne toote või teenuse turule laskmist teostataks tõhusat järelevalvet tootjate ja turustajate keskkonnaalaste väidete üle ning et hiljuti muudetud direktiivi 2005/29/EÜ täitmist toetataks meetmetega, mis aitavad võidelda eksitavate tavade vastu; palub komisjonil koostada uuendatud suunised selle direktiivi ühtseks rakendamiseks seoses keskkonnaväidetega ning anda suuniseid turujärelevalveks;
30. nõuab roheliste väidete ja kohustuste kohta selgete suuniste ja standardite väljatöötamist, mille alusel tugevdataks ökomärgise sertifitseerimist, ning väljendab heameelt väljakuulutatud seadusandliku ettepaneku üle, mis käsitleb rohelisi väiteid; soovib hinnata vajadust luua avalik Euroopa register, milles on loetletud lubatud ja keelatud keskkonnaväited, samuti keskkonnaväidete esitamise tingimused ja etapid; lisab, et läbipaistva, usaldusväärse ja täpse teabe andmine suurendab tarbijate usaldust

toodete ja turgude vastu, mis lõppkokkuvõttes viib säästvama tarbimiseni;

31. märgib, et reklaam mõjutab tarbimistaset ja -harjumusi ning peaks õhutama kestlikele äri- ja tarbijavalikutele; rõhutab, kui oluline on vastutustundlik reklaam, mis järgib keskkonda ja tarbijate tervist käsitlevaid riiklikke standardeid; rõhutab, et praegune reguleeriv raamistik, mis käsitleb eksitavat reklaami, võib tugevdada tarbijakaitset, eriti teatavate haavatavaks loetavate tarbijakategooriate puhul, ning ergutada säästvat tootmist ja tarbimist;

o

o o

32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

SISSEJUHATUS

On vaieldamatu tõsiasi, et Euroopa elustiil ületab kaugelt planeedi taluvuspiiri näitajaid¹⁴ ning Euroopa tarbimine on suuresti sõltuv ressursidest, mida saadakse ja töödeldakse väljaspool Euroopat.¹⁵ ELi seitsmes keskkonnategevuskava¹⁶ on seetõttu seadnud 2050. aastaks eesmärgi „Hea elu maakera võimaluste piires“. Vaatamata selles valdkonnas tehtud edusammudele, mis on ka maailmale eeskujuks, on meil veel väga palju arenguruumi. Statistilised andmed näitavad, et Euroopa ületarbimise päev ehk päev, mil maailmajao ökoloogiline jalajälg ületas planeedi bioloogilise suutlikkuse, oli 2019. aastal 10. mail, ning kui kõik maailma elanikud tarbiksid nii palju nagu eurooplased, oleks meie vajaduste rahuldamiseks vaja 2,8 maakera.¹⁷

COVID-19 kriis on näidanud, kui habras ja kokkuvarisemisohtlik on meie majandus ootamatute löökide korral.

Seetõttu on oluline põhjalikult muuta Euroopa tootmis- ja tarbimisviise. Viis, kuidas me vaatleme oma ühtset turgu ja tagame tarbijate kaitse, on otsustavalt tähtis, et jõuda paradigma sellise muutuseni, mida iseloomustavad kestlikkus ja sotsiaalne õiglus.

Euroopa Liit on juba selles suunas samme astunud. Euroopa Parlament võttis 2016. aastal pärast Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee vastavat raportit¹⁸ peaaegu ühehäälselt vastu raporti „Toodete eluea pikendamine: kasu tarbijatele ja äriühingutele“ (2016/2272(INI)). Ringmajanduse tegevuskava raames on EL juba teatanud majanduse kestlikkuse suurendamise meetmetest, mis puudutavad jäätmetekke vältimist¹⁹ ning tootearendust.

Need esimesed algatused on paljutõotavad ja näitavad, et reguleerimist sel suunal ootavad ühtviisi nii äriettevõtted kui ka tarbijad. Täna tuleb astuda uusi samme, et saavutada tõeline paradigmuuutus mõõduka ja vastupanuvõimelise majanduse suunas.

Euroopa üleminek kestlikele toodetele

Meie majandusmudel põhineb süsteemsel ületarbimisel, mis ärgitab tootjaid soosima toodete väljavahetamist, sest toodete enneaegne iganemine on juba ette planeeritud.

¹⁴ „Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal“, Euroopa Keskkonnaamet, lk 50.

¹⁵ Samas, lk 49.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“: „2050. aastal elame me hästi, maakera ökoloogiliste võimaluste piires. Meie õitseng ja heas seisundis keskkond võrsuvad innovaatilisest suletud tsükliga majandusest, kus midagi ei raisata ja kus loodusvarasid majandatakse säästvalt ning elurikkust kaitstakse, väärtustatakse ja taastatakse nii, et see suurendab ühiskonna vastupanuvõimet. Meie vähese CO₂-heitega majanduskasv on juba ammu ressursikasutusest lahutatud ning kujundab tempo turvalise ja kestliku ülemaailmse ühiskonna tekkeks“.

¹⁷ „EU overshoot day, Living Beyond Natures' limits“ (ELi ületarbimise päev, elu üle looduse taluvuse piiride), 10. mai 2019, Maailma Looduse Fond (WWF) ja rahvusvaheline mõttekoda Global Footprint Network.

¹⁸ Omaalgatuslik arvamus „Säästvama tarbimise poole: tööstuskauba kasutamisega ja usalduse taastamine tarbijate teavitamise teel“

¹⁹ Direktiiv 2018/851/EL, millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ.

Kuna suurim osa toote CO₂-jalajäljest on seotud tootmisega, on oluline meie tootmissüsteem uuesti läbi mõelda ja minna üle tõeliselt kestlikele toodetele. Tuntud näide on nutitelefoni: 80 % seadme CO₂-jalajäljest tekib selle tootmise käigus ning vaid 15 % telefonidest kogutakse kasutaja lõpul kokku ja võetakse ringlusse.

Ringmajanduse edukas ülesehitamine sõltub tootearendusest. Materjali- ja kujundusvalik määrab, kas toode on pikaajaline, parandatav ning kasutaja lõpul lihtsalt lahti monteeritav ja ringlusessevõetav. Tarbijad tunduvad olevat valmis sellist lähenemist omaks võtma, kuid siiski tuleb kõrvaldada mitu takistust: teabe asümmeetria, parandamise kulukus ning keerukus varuosade või teabe puudumise tõttu, tarbija piiratud teadmised oma õigustest tootedefekti korral jne.

Lõpp toodete enneaegsele iganemisele

Eesmärk on toetada kestlikke tooteid kujundavaid tootjaid ning vastupidi – karistada neid, kelle tooted on vigased ega ole kestlikud. Kavandatud meetmed ulatuvad tarbijatele selge ja järjekindla teabe andmisest kuni selliste kahjulike kaubandustavade keelustamiseni, millega tahtlikult lühendatakse toote kasutusiga või takistatakse selle parandamist. Eriti hoolikalt tuleb jälgida, et tarkvarauuendused ei põhjustaks digivahendite iganemist. Samuti on tähtis, et nõuetele vastavuse õigusliku garantii kestus oleks seotud toote hinnangulise kasutusega – toodete kasutusea pikendamine peab käima käsikäes tarbija piisava kaitsega nõuetele mittevastavuse korral. Kõik need meetmed koos peaksid võimaldama parandada toodete kvaliteeti ja kindlustama tarbijate usalduse Euroopa ühtse turu vastu, andes neile õigused, mis on kooskõlas toodete reklaamitud omadustega.

Kehtestada Euroopas reaalne õigus nõuda parandamist

Et toode oleks kestlik, peab ta olema parandatav, et jääda turule võimalikult kauaks. On aeg teha lõpp tavadele, mis takistavad toodete parandamist või muudavad selle keerulisemaks. Keskmiselt 70 % eurooplastest laseks oma toodet väljavahetamise asemel pigem parandada²⁰. Ometi on müüjad siiani suuresti soosinud toodete asendamist.

Peame avama Euroopas toodete parandamise turu, tagades, et parandamine on lihtne ja taskukohane. Selleks on vaja mitte üksnes eelnevat teavet toote parandatavuse määra, vaid ka edasise väärtusahela kohta, varuosade kättesaadavust, lühikesi parandamistähtaegu ning parandamist puudutavale teabele juurdepääsu nii müüjate, sõltumatute remonditöökodade kui ka tarbijate jaoks, et julgustada neid oma seadmeid ise parandama. Eelkõige tuleb toetada kohalikke sõltumatuid remondiettevõtjaid. On vastuvõetamatu, et intellektuaalomandi mehhanismidega antaks toodete parandamise eelisõigus nende arendajale või tarnijale. Nende kohalike oskustöötajate abistamiseks tuleb kasutada nii logistilisi kui ka rahalisi toetusmehhanisme.

Ühtlasi loodame suurendada tarbijate usaldust parandatud toodete vastu ja teeme ettepaneku kehtestada toodete parandustöödele garantii.

²⁰ „Behavioural Study on Consumers' Engagement in the Circular Economy – Final report“ (tarbijate ringmajandusse kaasatust käsitlev käitumisuuring: lõpparuanne), Euroopa Komisjon, oktoober 2018, ISBN: 978-92-9200-885-7, lk 11.

Korduskasutusel põhineva majanduse suunas

Kestlikud, parandatavad tooted on kavandatud jääma turule pikaks ajaks ja olema vahetatavad. Et tarbijad võiksid kasutatud kaupu usaldada, on vaja nii läbipaistvust toodete seisukorra osas kui ka garantiid sellele. Garantii sidumine toote ja mitte ostjaga võimaldab pikendada selliste toodete õiguskaitset, ning teha lõpp ekslikule arusaamale, et omaniku vahetudes toode justkui tingimata kaotaks oma väärtuses. Garantii pikendamise võimaldamine pärast toote parandamist aitab samuti usaldust suurendada. Kaupade enneaegne hävitamine ei ole kooskõlas kestliku turuga. Ärimudelid, kus kliendid pigem rendivad kaupu, selle asemel et neid osta, tunduvad paljulubavad, kuid vajavad eraldi uuringuid, et tagada nende pikaajaline elujõulisus.

Digitehnoloogia rakendamine kestliku turu teenistusse

Digitehnoloogia on põhjalikult ümber kujundanud viisid, kuidas me suhtleme, toodame ja tarbime. Nüüd tuleb asuda digitaalvaldkonda kujundama kestliku turu jaoks soovitava digitaalse tuleviku suunas. Sel eesmärgil on eriti tähtis tuua selgelt välja tehnoloogia keskkonna- ja sotsiaalne mõju, et suunata investeringud ja innovatsioonipüüdlused sinna, kus peetakse lugu keskkonnast ja inimestest. Tehnoloogia keskkonnasõbralikkus määratakse kindlaks analüüsiga, mis hõlmab kogu olelusringi, alates tooraine hankimisest ja teisese materjali taaskasutusest selle lõppkäitluseni, samuti tema tootmist, transporti ja kasutamist. Peame ümber mõtestama innovatsiooni mõiste, et saaks välja kujuneda jätkusuutlik digitaalvaldkond.

Et seadusandlikud otsused tehtaks hästi informeeritult, peab otsustajatel olema juurdepääs usaldusväärsetele andmetele. Üldsuse juurdepääs toodete ja teenustega seotud andmetele on ringmajanduse loomise eeltingimus. See on väga tähtis ka selleks, et kriisi, eriti tervishoiukriisi korral kiirelt reageerida.

Kestliku turu edendamiseks saame digivahendite abil luua ühise andmebaasi ja tootepassi. See võimaldab tooteid ja nende komponente kogu väärtusahela ulatuses paremini jälgida, hõlbustab tootjate ja tarbijate teabevahetust ning tugevdab turujärelevelvet.

Eriti tähelepanelik tuleb olla tagasilöökide suhtes, mida tehnoloogiline areng võib kaasa tuua. Tehnoloogia tõhususe kasvuga kaasneb tihti toote või teenuse odavnemine, mis põhjustab vastavalt suuremat tarbimist ja tootmist. See on põhjus, miks kontrollimatud vabad turujõud üksi ei muuda meie ühiskonda kestlikumaks. Seega on vaja ühiskonna kestlikkuse ja vastupanuvõimelisuse tagamiseks vaja reguleerimisvahendeid.

Riigihangete roll

Riigihange on abivahendina oluline mitmel põhjusel. Haldusasutused peaksid eelkõige näitama eeskujut. Ühtlasi esindavad nad 16 % Euroopa SKPst ja neil on mõjuvõimu turutavade muutmiseks.

Kestliku turu loomiseks on seega vaja, et haldusasutused näitaksid kestlike riigihangetega eeskujut, kehtestades toodete kestlikkuse kriteeriumid ja kasutatud toodete taaskasutamise protsendimäära. Üks kestlikkuskriteerium võiks olla lühemate väärtusahelate ja kohalike toodete eelistamine. Kuna mängu tuleb ka tööhõive, tuleks riigihangetel eelistada VKEsid.

Kuigi VKEde panus moodustab Euroopas ligikaudu kaks kolmandikku rahandusega mitteseotud erasektori tööhõivest, panevad riigihanketuru reeglid nad sageli ebasoodsasse seisu.

Riigihangetel tuleks eelistada neid, kes on tõhusad ja uuendavad kestlikult.

Tunnistada reklaamijate vastutust

Ülemaailmselt kulutavad äriettevõtted igal aastal 1,3 triljonit ärilistele teadaannetele ja 600 miljardit reklaamile. Kui minevikus oli reklaami ülesanne teavitada, et suunata tarbijaid nende valikutes, siis täna on tal peamiselt veenmisfunktsioon. Reklaam suurendab kunstlikult ülemaailmselt tarbimist ja suunab tarbijaid kaubamärkide poole, kes investeerivad rohkem reklaami, mitte nende poole, kes on kõige kestlikumad ja vastutustundlikumad. Reklaami saavad endale lubada vaid vähesed, peamiselt suured hairgmaised ettevõtted. VKEd ja mikroettevõtjad ei suuda nendega konkureerida.

Eriti veebireklaami turg on interneti arenedes märkimisväärselt kasvanud. Müüginumbrite edasiseks suurendamiseks on vajadus üha suunatumaks ja isikupärastatuma reklaami järele toonud kaasa agressiivsed tavad interneti ja digitehnoloogia kasutajate isikuandmete hankimiseks. See on ajendanud mõningaid akadeemikuid kirjeldama kaasaega kui jälgimiskapitalismi ajastut. Olulisem kui kunagi varem on tagada isikuandmete kaitse üldmäärusega kehtestatud põhimõtted, aga ka reguleerida reklaamitootjate tavasid süstemaatilisel isikuandmete hankimisel.

Selles kontekstis on eriti oluline teadvustada reklaamisektori vastutust ja reguleerida selle tavasid. Alustada tuleks sisu reguleerimisest, keelates põhjendamatu rohelised väited, samuti selliste toodete ja teenuste reklaamimise, mis on tervisele või keskkonnale kahjulikud.

Seejärel tuleb asuda reguleerima selliseid tavasid nagu massiline tarbijate isikuandmete hankimine ja müük. Sotsiaalsetele ja keskkonnakaitse sidusrühmadele tuleb anda võimalus oma vaateid avalikustada.

Kolmandaks vajame rahalist vastutust, mis tähendab, et äriettevõtete reklaamikulud peavad olema täiesti läbipaistvad ja tuleb kehtestada Euroopa reklaamimaks.

JÄRELDUSED

Selle raporti eesmärk on liikuda edasi ühtse turu uude etappi, kus kõik tooted ja teenused on sotsiaalselt õiglasel ning keskkonnasõbralikud, Nõuame ringlusel põhineva ja vastupidava majandusega turgu, kus tarbijatele on tagatud ohutute ja kättesaadavate toodete ja teenuste ostmine ning võimalus teha teadlikke valikuid ja kus turu eelistest saavad kasu kõige eeskujulikud tootjad, sõltumata nende suurusest või algsest eelarvest. Me soovime anda võimu üle tarbijale ja eeskujulikele Euroopa äriettevõtetele, et kaitsta sotsiaalses ja ökoloogilises plaanis soovimisväärsel maailma.

17.7.2020

KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

kestlikuma ühtse turu suunas liikumise kohta äriettevõtete ja tarbijate jaoks
(2020/2021(INI))

Arvamuse koostaja: Pascal Canfin

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et ELi uus taastekava peaks tagama, et ELi taastevahendeid kasutatakse ainult viisil, mis on kooskõlas liidu kliima- ja keskkonnanäesmärkidega; palub komisjonil esitada ELi suunised liikmesriikidele selle kohta, kuidas kujundada oma investeerimiskavasid nii, et need oleksid kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe, Pariisi kokkuleppe ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidega; palub komisjonil samuti koostada ELi suunised keskkonناسäästlikumaks muutmise tingimuste kohta seoses miljardite eurode suuruse riigiabiga, mida anti suurettevõtjatele pärast COVID-19 kriisi; rõhutab, et uus taastekava ja sellised suunised peaksid võimaldama ELil oma majandust päästa ja ümber kujundada (st viia EL kriisist välja ja kiirendada üleminekut kliimanetraalsusele ja ringmajandusele), jätmata samas kedagi kõrvale;
2. kutsub komisjoni üles jätkama Euroopa rohelise kokkuleppe algatusi, sealhulgas ringmajanduse tegevuskavas kindlaks määratud meetmeid, et jätkata võitlust kliimamuutuste, bioloogilise mitmekesisuse vähenemise ja keskkonnaseisundi halvenemise vastu; rõhutab, kui oluline on seista vastu mis tahes ettepanekutele lükata edasi rangemate standardite kehtestamine või juba kehtestatud kohustuste täitmine; on seisukohal, et iga sellist ettepanekut tuleks kriitiliselt kontrollida, võttes arvesse mitte ainult asjaomaste ettevõtete ärihuve, vaid ka laiemaid sotsiaalseid huve, püüdes saavutada täieliku tööhõive ja sotsiaalse progressi eesmärgi;
3. rõhutab, kui oluline on lühendada tarneahelaid ja vähendada sõltuvust kolmandatest riikidest sellistes äärmiselt olulistest sektorites nagu ravimite, energia ja toidu tootmine, eelkõige keskkonnahoidlike ja sotsiaalsete riigihangete ning madalate töö- ja keskkonnastandardite alusel toodetud toodete impordipiirangute abil;
4. rõhutab, et eelseisvad seadusandlikud ettepanekud, mille eesmärk on edendada

kestlikumat ühtset turgu ettevõtete ja tarbijate jaoks, peaksid olema täielikus kooskõlas eesmärgiga hoida globaalne soojenemine alla 1,5 °C ning need ei tohiks aidata kaasa elurikkuse vähenemisele;

5. tuletab meelde, et liit on nii maailma suuruselt teine majandus kui ka maailma suurim kaubandusjõud; juhib tähelepanu asjaolule, et ühtne turg on võimas vahend, mida tuleb kasutada lähitulevikus standardiks saavate kestlike ja ringluspõhiste toodete või tehnoloogiate väljaarendamiseks, võimaldades kodanikel osta taskukohaseid tooteid, mis on ohutumad, tervislikumad ja planeedi suhtes arvestavamad;
6. rõhutab, et üleminek kliimaneutraalsusele hiljemalt 2050. aastaks ning üleminek tõelisele ringmajandusele ja kestlikule ühtsele turule loob uusi äri võimalusi ja töökohti ning võib seega aidata märkimisväärselt kaasa majanduse kestlikule taastumisele;
7. rõhutab, et ringmajandusele ja kliimaneutraalsusele üleminekul hiljemalt 2050. aastaks on väga oluline, et komisjon ja liikmesriigid hindaksid nõuetekohaselt tööhõivevajadusi, sealhulgas haridus- ja koolitusnõudeid, edendaksid majanduse arengut ning teeksid kõik endast oleneva õiglase ülemineku saavutamiseks;
8. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suhtlema ühiskonna kõigi osade ja sidusrühmadega, sealhulgas kodanike/tarbijate, tarbija- ja valitsusväliste organisatsioonide, ettevõtjate, ametiühingute ja töötajate esindajatega, et võimaldada neil tegutseda kestliku ühtse turu saavutamise nimel ja neid selleks võimestada;
9. juhib tähelepanu sellele, et edendada tuleks nii säästvat tootmist kui ka tarbimist; on sellega seoses arvamusel, et ressursitõhusust tuleks parandada, suurendades väärtusahelate ringlust, vähendades ressurside tarbimist, suurendades teiseste toorainete kasutuselevõttu, minimeerides jäätmeteket ja kohaldades täielikult direktiivis 2008/98/EÜ sätestatud meetmeid, sealhulgas vähendades ohtlike ainete sisaldust; rõhutab, et arendada tuleks uut majandust, mis hõlmab ringluspõhiseid teenuseid;
10. kutsub liikmesriike üles investeerima selliste tootmisprotsesside süsteemsemasse kavandamisse, kus ühe protsessi ja tootmisvoo jäätmeid saab tõhusalt suunata ressursina teise tootmisprotsessi;
11. leiab, et on olemas hea potentsiaal ühtse turu kestlikkuse suurendamiseks toote kui teenuse mudelite puhul, mida tuleks samuti edasi arendada;
12. rõhutab, et väga globaliseerunud majanduse osana ei saa EL muutuda isoleeritud kestlikuks turuks, kui ta põhjustab kestmatuid tavaid väljaspool oma piire või aitab neile kaasa; kutsub komisjoni üles võtma ümberkujundavaid meetmeid seoses väljapoole ELi eksporditavate toodete, ressurside ja teenuste kestlikkusega, et tagada samad kestlikkuse standardid ja ringlus;
13. kutsub kõiki äriühinguid ja organisatsioone üles registreerima ELi keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS), et parandada oma keskkonnategevuse tulemuslikkust; ootab huviga muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi eelseisvat läbivaatamist, mis peaks äriühingute keskkonnatoimet käsitleva teabe kättesaadavust olulisel määral parandama;

14. nõuab ökodisaini direktiivi laiendamist, et tagada kõigi ELi turule lastud toodete ja pakendite uuendatavus, korduskasutatavus, parandatavus ja lõplik ringlussevõetavus kõrgeimal tasemel, nii et materjali väärtus ei halveneks; see peab põhinema laiendatud tootjavastutusel;
15. rõhutab, et hoolsuskohustuse alusel tuleks kehtestada ranged nõuded tagamaks, et liidu turule ei lastaks tooteid, mis põhjustavad keskkonnaseisundi halvenemist või inimõiguste rikkumist;
16. tunnistab, kui oluline on, et meie tööstuse narratiiv „hällist hauani“ muutuks „hällist hällini“ ning et kestlikkust tugevdataks tarneahela kõikides etappides, mis tooks kaasa keskkonnaalase ja sotsiaalse kestlikkuse nii lõpptootes kui ka selle kõigi komponentide tootmises ja toorainete kaevandamises;
17. on seisukohal, et on väga oluline tagada, et kõigi ELi tarbijate jaoks saaks võimalikult kiiresti esimeseks valikuks n.ö kestlik valik, mis on atraktiivne, taskukohane ja kättesaadav; peab sellega seoses väga tervitatavaks komisjoni kavatsust töötada välja kestliku tootepoliitika raamistik, mis muude meetmete hulgas tugevdab ja laiendab ökodisaini, et parandada toodete kestlikkust turustamiseelsete nõuete abil; kutsub komisjoni üles määrama kindlaks tulemuslikkuse miinimumnõuded ja -eesmärgid, sealhulgas kehtestades minimaalsed ajavahemikud varuosade tarnimiseks vastavalt tootekategoriale ja mõistlikule maksimaalsele tarneajale, selliste toodete kavandamiseks, tootmiseks ja turustamiseks, mis oleksid kestlikud ja ohutud, sobiksid mitmekordseks kasutuseks, oleksid tehniliselt vastupidavad ja kergesti remonditavad ega sisaldaks ohtlikke aineid, ning pärast jäätmeteks muutumist ning korduskasutamiseks või ringlussevõtmiseks ettevalmistamist sobiksid turule laskmiseks või kasutusele võtmiseks, et hõlbustada jäätmehierarhia nõuetekohast rakendamist; kutsub komisjoni samuti üles toetama ja arendama majanduslikke vahendeid, mis annavad majandusliku eelise kestlikule valikule;
18. rõhutab, et toodete pikem eluiga eeldab meetmete võtmist toodete kavandatud aegumise keelustamiseks; kutsub komisjoni üles uurima teateid selle kohta, et sellised tooted nagu nutitelefoniid on teadlikult kavandatud väga lühikese kasuliku elueaga, ning tegema ettepanekuid meetmete kohta selle nähtuse keelustamiseks;
19. rõhutab, et jäätmete raamdirektiivis määratletud vältimine peaks olema jäätmehierarhia kohaselt esmane prioriteet;
20. rõhutab, et tarbijatel peaks olema võimalik ökoloogilises üleminekus täiel määral osaleda; kutsub komisjoni üles töötama välja seadusandlikud ettepanekud selle eesmärgi saavutamiseks vajalike vahendite kohta, sealhulgas nõudes paremat tooteteavet toote vastupidavuse ja parandatavuse kohustusliku märgistamise abil (eeldatav kasutusiga, varuosade kättesaadavus jne), määratledes vastupidavuse ja parandatavuse toote põhiomadustena vastavalt direktiividele 2011/83/EL ja 2005/29/EL, parandades roheliste väidete kontrollimise metoodikat enne toote turule laskmist, laiendades õiguslikke tagatisi, mis on kooskõlas tootekategooria hinnangulise kasutusaja ja määratlustega, keelustades sellised toote kasutusaja lühendamist tahtlikult takistavad tavad, nagu parandamise takistamine projekteerimisetapis või pärast tarkvara ajakohastamist toimimise aeglustamine (kavandatud vananemine), ning vältides

rohepesu, lisades need direktiivi 2005/29 I lisse;

21. kutsub komisjoni üles tagama ELi elanikele õiguse lasta nende kaup parandada taskukohase hinnaga, kasutades selleks spetsiaalseid meetmeid, nagu kohustus esitada ostmise ajal teave varuosade kättesaadavuse ja hinna ning nende parandamiseks kuluva aja kohta, et pakkuda kõigile paranduses osalejatele, sealhulgas tarbijatele, mittediskrimineerivat juurdepääsu parandus- ja hooldusteabele, edendada standardimist, et soodustada varuosade koostalitlusvõimet, seada esikohale parandamine ja asendamine sihipäraste stiimulite abil, toetada parandusteenuseid finantsstiimulite kaudu; rõhutab, et sellised vahendid peavad põhinema usaldusväärsetel keskkonnakriteeriumidel, mis võimaldavad tarbijatel täpselt hinnata toodete keskkonnamõju nende olemusringi, ökoloogilise jalajälje, kasutusea ja kvaliteedi alusel; rõhutab siiski, et säästva tarbimise soodustamine on vaid üks teema aspekt ning et üleminek ringmajandusele peaks algama tootmise ja ökodisaini etapis;
22. märgib hästi toimiva jäätmeäitluse siseturu tähtsust ja rõhutab vajadust ringlussevõtu turutingimusi veelgi täiustada; kutsub sel eesmärgil komisjoni ja liikmesriike üles sellist parandamist hõlbustama, sealhulgas seadusandlike ettepanekutega, et tagada suurem õigusnormide ühtlustamine;
23. kutsub komisjoni samuti üles käsitlema asjakohaselt toodete kvaliteedierinevusi ning tagama, et kõigi liikmesriikide rahvastel oleks juurdepääs sama kvaliteediga toiduainetele ja muudele toodetele ning et neil oleksid võrdsed tarbijaõigused, näiteks õigus parandustöödele, olenemata sellest, millises liikmesriigis nad elavad;
24. kutsub komisjoni üles edendama võrreldavat ja ühtlustatud tooteinfot, sealhulgas vabatahtlikku tootemärgistust nii tarbijate kui ka ettevõtjate jaoks, tuginedes kindlatele andmetele ja tarbijauuringutele ning konsulteerides täielikult kõigi asjaomaste sidusrühmadega, vältides samal ajal VKEde liigset koormamist;
25. nõuab, et võetaks vastu ökodisaini nõuded võimalikult laia tootevaliku puhul, rõhutab, et ökodisaini nõuded peaksid olema kohustuslikud, nõuab ökodisaini nõuete kohaldamist energiaga mitteseotud toodete suhtes, millel on oluline keskkonnamõju, nagu tekstiilid ja mööbel;
26. nõuab, et võetaks kasutusele kohustuslikud tagatissüsteemid, näiteks need, mis on loodud pudelite jaoks, mis võimaldavad säilitada materjali kvaliteeti kasutusotstarvete lõikes ligikaudu samal tasemel, ja et neid kasutataks;
27. teeb ettepaneku arendada keskkonnahoidlike väidete ja kohustuste tarbeks välja selged suunised ja standardid, millest tulenevalt töötatakse välja ökomärgised; ootab kavandatud seadusandlikku ettepanekut keskkonnahoidlike väidete põhjendamise kohta; on seisukohal, et pakkudes tarbijatele täpse ja usaldusväärse teabe ning ökomärgistamise kaudu läbipaistvust ja suuniseid, suurendatakse tarbijate usaldust toodete ja turgude vastu, mis viib lõpuks säästva tarbimiseni;
28. kutsub komisjoni üles täiustama sorteeritud jäätmete ja ringlussevõetavate materjalide ELi-sisese ja -välise veo raamistikku kooskõlas jäätmete raamdirektiiviga, et hõlbustada elujõulisi majandustingimusi ELi ringlussevõtu turgudel ja tagada tõhus keskkonnakaitse jäätmete saatmisel väljapoole ELi;

29. rõhutab, kui oluline on kaasata erasektor kui vastutustundlik sidusrühm üleminekusse kestlikumale ringmajandusele; märgib, et kestlikud ja ringmajandusel põhinevad tööstustavad on Euroopa rohelise kokkuleppe ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisel üliolulised;
30. nõuab ökomärgise direktiivi muutmist, et parandada tarbijate teavitamist varuosade parandatavusest, kättesaadavusest ja taskukohasusest ning isemeisterdamise (DIY) võimalustest;
31. märgib, et erasektori jäätmekäitlussektor etendab olulist rolli ringmajanduse tugevdamisel, moodustades 60 % kodumajapidamisjäätmete ning 75 % tööstus- ja kaubandusjäätmete turuosast; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles soodustama erasektoris ja erasektori poolt tehtavaid investeeringuid, et veelgi stimuleerida säästvat jäätmekäitlust ning toetada nõudlust ringlussevõetavate materjalide ja ringlussevõetavaid materjale sisaldavate toodete järele;
32. kutsub komisjoni üles edendama ringlussevõetud materjali kasutuselevõttu, tuginedes olemasolevatele algatustele ning edendades tööstuse ja sidusrühmade uusi algatusi;
33. on seisukohal, et ökodisaini direktiiv pakub ressursitõhususe parandamiseks märkimisväärset kasutamata potentsiaali; kutsub komisjoni üles seadma prioriteediks selliste toodetega seotud meetmete rakendamise ja muutmise, millel on suurim potentsiaal nii primaarenergia säästu kui ka ringmajanduse seisukohast; nõuab ringmajanduse potentsiaali süstemaatilist ja põhjalikku analüüsimist ettevalmistavate uuringute käigus, et laiendada ökodisaini meetmeid teistele tootekategooriatele;
34. rõhutab keskkonnahoidlike riigihangete rolli kestlikule ja ringmajandusele ülemineku kiirendamisel ning seda, kui oluline on edendada keskkonnahoidlike riigihangete rakendamist ELi majanduse taastamise ajal; tuletab meelde komisjoni võetud kohustust teha ettepanek uute keskkonnahoidlike riigihankeid käsitlevate õigusaktide kohta ning kutsub komisjoni üles esitama ambitsioonika ettepaneku, mis suurendaks märkimisväärselt keskkonnahoidlike riigihangete kasutamist kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega, et keskkonnahoidlik valik oleks kõigi riigihangete puhul vaikevalik koos reeglina „täida või põhjenda täitmatajätmist“, nii et sellest saaks teha erandi ainult vastuvõetavatel põhjustel;
35. märgib, et ülemaailmseid väärtusahelaid tuleb mitmekesistada uute e-kaubanduse eeskirjadega, keskkonnakaupade lepingu sõlmimisega, mis võib stimuleerida keskkonnakaupade kasutamist, ning intellektuaalomandi õiguste reformiga rahvusvahelisel tasandil, et parandada konkurentsivõimet ning kaitsta ja premeerida loomingulist tööd ja innovatsiooni tõhusamalt, et saavutada tõeliselt kestlik ühtne turg;
36. rõhutab, et kõigil tarbijatel peaks olema õigus ohututele toodetele, mis ei kahjusta keskkonda ega inimeste tervist; nõuab ühtsel turul kasutatavate ohtlike ainete kiiret ja tõhusat kasutuselt kõrvaldamist ja keelustamist; rõhutab, et see on eriti oluline endokriinseid häireid põhjustavate omadustega ainete puhul; rõhutab, et kestliku ühtse turu arendamine peab põhinema mürgivaba ringmajanduse ja keskkonna loomisel, kus ohtlike aineid ei kasutata ega võeta ringlusse;
37. peab oluliseks suurendada üldsuse teadlikkust tarbijate õigustest ning toodete ja

teenuste säästva tarbimise tähtsusest; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama seda teadlikkust parimate tavade vahetamise platvormi kaudu, mis hõlmab kodanikke ning avaliku ja erasektori, kohalike ametiasutuste, akadeemiliste ringkondade, valitsusväliste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide ning tarbijaorganisatsioonide esindajaid, tagades, et kõigil kodanikel on juurdepääs kergesti mõistetavale ja põhjalikule teabele.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	16.7.2020
Lõpphääletuse tulemus	+: 43 -: 6 0: 28
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Nikos Androulakis, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurelia Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Miriam Dalli, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Agnès Evren, Fredrick Federley, Andreas Glück, Catherine Griset, Jytte Guteland, Anja Hazekamp, Martin Hojsik, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Athanasios Konstantinou, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ștefan Motreanu, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Jutta Paulus, Jessica Polfjärd, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooker, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Linea Søgaard-Lidell, Nicolae Ștefănuță, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Billy Kelleher
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Margarita de la Pisa Carrión, Veronika Vrecionová

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

43	+
EPP	Michal WIEZIK
S&D	Nikos ANDROULAKIS, Marek Paweł BALT, Monika BEŇOVÁ, Simona BONAFÈ, Delara BURKHARDT, Sara CERDAS, Mohammed CHAHIM, Tudor CIUHODARU, Miriam DALLI, Jytte GUTELAND, Javi LÓPEZ, César LUENA, Alessandra MORETTI, Sándor RÓNAI, Günther SIDL, Petar VITANOV, Tiemo WÖLKEN
RENEW	Pascal CANFIN, Fredrick FEDERLEY, Andreas GLÜCK, Martin HOJSÍK, Billy KELLEHER, Frédérique RIES, María Soraya RODRÍGUEZ RAMOS, Nicolae ȘTEFĂNUȚĂ, Linea SØGAARD-LIDELL, Véronique TRILLET-LENOIR
GREENS/EFA	Margrete AUKEN, Bas EICKHOUT, Pär HOLMGREN, Yannick JADOT, Tilly METZ, Ville NIINISTÖ, Grace O'SULLIVAN, Jutta PAULUS
EUL/NGL	Malin BJÖRK, Anja HAZEKAMP, Petros KOKKALIS, Silvia MODIG, Mick WALLACE
NI	Eleonora EVI, Athanasios KONSTANTINOU

6	-
ID	Simona BALDASSARRE, Marco DREOSTO, Sylvia LIMMER, Luisa REGIMENTI, Silvia SARDONE
ECR	Rob ROOKEN

28	0
EPP	Bartosz ARŁUKOWICZ, Traian BĂSESCU, Alexander BERNHUBER, Nathalie COLIN-OESTERLÉ, Christian DOLESCHAL, Agnès EVREN, Adam JARUBAS, Ewa KOPACZ, Esther de LANGE, Peter LIESE, Fulvio MARTUSCIELLO, Liudas MAŽYLIS, Dolors MONTSERRAT, Dan-Ștefan MOTREANU, Ljudmila NOVAK, Jessica POLFJÄRD, Christine SCHNEIDER, Edina TÓTH, Pernille WEISS
ID	Aurelia BEIGNEUX, Catherine GRISET, Joëlle MÉLIN
ECR	Sergio BERLATO, Margarita DE LA PISA CARRIÓN, Joanna KOPCIŃSKA, Alexandr VONDRA, Veronika VRECIŇOVÁ, Anna ZALEWSKA

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	26.10.2020						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">20</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">23</td> </tr> </table>	+:	20	-:	2	0:	23
+:	20						
-:	2						
0:	23						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Carlo Fidanza, Evelyne Gebhardt, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Jean-Lin Lacapelle, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Dan-Ștefan Motreanu, Kris Peeters, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann, Marco Zullo						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Marc Angel, Pascal Arimont, Marco Campomenosi, Salvatore De Meo, Claude Gruffat						

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

20	+
S&D	Marc Angel, Brando Benifei, Biljana Borzan, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Christel Schaldemose
RENEW	Sandro Gozi
ID	Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
GREENS/EFA	David Cormand, Alexandra Geese, Claude Gruffat, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak
EUL/NGL	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier
NI	Marco Zullo

2	-
ECR	Eugen Jurzyca
NI	Miroslav Radačovský

23	0
EPP	Pablo Arias Echeverría, Pascal Arimont, Deirdre Clune, Salvatore De Meo, Arba Kokalari, Antonius Manders, Dan-Ștefan Motreanu, Kris Peeters, Andreas Schwab, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Marion Walsmann
RENEW	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Marco Campomenosi
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Beata Mazurek

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu